

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר בן רבי אייזיק שלמה, זצ"ל

פרעה חולם ...

זוה בחינת חלום פרעה שבע פרות טובות ושבע פרות רעות שהם בחינת שבע שני השובע ושבע שני הרעב. זה בחינת תאוות ממון, שכל מה שיש לו יותר חסר לו יותר. וזהו מה שראה שבע פרות בריאות וטובות, דהיינו בחינת שבע שני השבע. זה בחינת עשירות וכל טוב שנותן ה' יתברך להעשירים. והנה שבע פרות אחרות עולות אחריהן וכו'. ותבלענה הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות יפות המראה והבריאות. שבע פרות הרעות הם בחינת שבע שני רעב שהוא בחינת תאוות ממון שהוא רעב תמיד לבלוע ממון הרבה, שהם בולעים את שבע שני השובע את כל הטוב והעשירות שנתן לו ה' יתברך.

כי כל מה שיש לו עשירות יותר חסר לו יותר, בבחינת: מרבה נכסים מרבה דאגה. ויש לו דאגות ויסורין, כאילו הוא עני ממש, בבחינת ותבלענה שבע פרות הרעות וכו' ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה. ומראהו רע כאשר בתחילה, דהיינו על ידי הרע של תאוות ממון שהוא בחינת שבע שני הרעב בחינת שבע פרות הרעות, על ידי זה נבלע ונשכח כל השפע והעשירות שחננו ה' יתברך ולא נודע אצלו העשירות כלל, והוא מלא דאגות כבתחילה, כי לעולם חסר לו, כי אין לו חצי תאוותו בידו לעולם ועינו לא תשבע עושר לעולם, כי תאוות ממון שלו מה שמתאוה בכל פעם יותר זה בולע את כל העשירות שלו, עד אשר לא נודע כל טוב והעשירות שלו, כי נבלע ונשכח הכל על ידי תאוות ממון שלו שמתאוה בכל פעם יותר ויותר.

והתיקון על ידי יוסף שהוא בחינת הצדיק שבדור, שעיקר תיקון תאוות ממון על ידו. והוא נותן עצה להעשירים בעלי הממון שינצלו ממשע שני הרעב מרעבון תאוות ממון על ידי צדקה שהוא עיקר שבירת תאוות ממון, כמו שכתב רבינו ז"ל (לקוטי מוהר"ן א' - סימן י"ג).

זוה בחינת יעשה פרעה ויפקד פקידים על הארץ שיעשה ממונים, היינו בחינת גבאי צדקה שהם ממונים לפקח על העניים. וזהו: **וחימש את ארץ מצרים, וחימשו** — זה בחינת צדקה ששיעורה חומש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: המבזבז אל יבזבז יותר מחומש. וזהו: **והיה האוכל לפיקדון לארץ וכו'**, כי עיקר פיקדון ושמירת הממון הוא על ידי צדקה בבחינת (בבא בתרא יא): אבותי גזזו למטה ואני גנזתי למעלה וכו', וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (כתובות סו): מלח ממון חסר. וזה: ולא תכרת הארץ ברעב, שלא תתגבר רעבון תאוות ממון שכורתת ועוקרת את האדם חס ושלוס, כמבואר בהתורה "ציווית צדק" (סימן כ"ג), כי על ידי צדקה ניצולין מתאוות ממון כנ"ל.

וזהו: **ויתן אוכל בערים ושמרו אוכל שדה העיר אשר סביבותיה נתן בתוכה**, היינו שנתן האכילה והשפע של כל עיר ועיר לעניי אותה העיר, כי עניי עירך קודמין לעניי עיר אחרת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזהו בחינת: "אוכל שדה העיר אשר סביבותיה נתן בתוכה", שנתן וחילק בתוך העיר לעניי אותה העיר את כל האכילה והשפע שבסביבותיה. וזה שפרש רש"י שכל ארץ מעמדת פרותיה. ונותנין מעפר הארץ לתוכה ומעמדת פרותיה וכו', כי העני הוא בחינת עפר, כי מונח עד עפר, כמו שכתוב (תהלים קי"ג): **מקימי מעפר דל**. וכשרוצה האדם לשמור עשירותו, שלא ישלטו עליו שבע שני הרעב, צריך ליתן

מעפר הארץ לתוך עשירותו דהיינו זכות וכח הצדקה שנותן לעניים שהם בחינת עפר, וזה מעמיד ושומר עשירותו שיתקיים ולא יכלה על ידי שבע שני הרעב שהוא תאוות ממון שמכלה חייו ועשירותו חס ושלוס.

וזה שאמר יוסף לאחיו: **מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם**. ואיתא שרמזו להם פגם המרגלים שפגמו בארץ ישראל, היינו שיוסף שהוא בחינת הצדיק שממנו נמשך קדושת ארץ ישראל ששם בחינת שפע כפולה, בחינת תיקון תאוות ממון, אמר לאחיו שפגמו בכבודו וחלקו עליו ומכרוהו למצרים. אמר להם: מרגלים אתם, היינו שפגם שלכם הוא פגם המרגלים שפגמו בארץ ישראל, כי כשפוגמין בכבוד הצדיק פוגמין בארץ ישראל שכל קדושתה נמשך מהצדיק כנ"ל. וזהו: לראות את ערות הארץ באתם. 'ערוות הארץ' לשון חרפה ובושה, הפך ההתפארות של הצדיק שכשזוכין לראות אותו משם עיקר קדושת ארץ ישראל. והם פגמו בכבוד הצדיק שהוא יוסף ולא רצו לראות יופיו והתפארותו, אדרבא, באו לראות ערות הארץ שהוא הפך התפארות. ואמר להם שמחמת זה התגבר עליהם שבע שני הרעב שהוא בחינת תאוות ממון שכל זה נמשך מבחינת פגם המרגלים פגם ארץ ישראל שהוא פגם כבוד הצדיק וכנ"ל.

ועל כן יעקב כששמע שאמר להם מרגלים אתם, הבין להיכן הדבר מגיע, על כן אמר להם (בראשית מג, יב): **וכסף משנה קחו בידיכם**. 'כסף משנה' זה בחינת שפע כפולה שציוה להם להמשיך שפע כפולה הנמשך מארץ ישראל, כנ"ל. (לקוטי הלכות - הלכות ברכת המזון ד' - אות יז)

סיפור

(שיבחי הר"ן, כ"ד)

© ... גם הבנו מדבריו (של רבינו הקדוש זצ"ל) שהיה מספר עמנו, שבימי נעוריו, בעת שייגע וטרח בשביל עבודת השם, היו לו כמה וכמה מיני סגופים, וכפי הנשמע ומובן מדבריו, שהיו לו כל מיני סגופים שבעולם, הן גלגול שלג וכו' וכיוצא. ואמר, שהסגוף לאחוז עצמו לבלי לחכך עצמו כלל, זהו הסגוף הגדול ביותר, דהיינו כשמנשכים לאדם הדברים השכיחים סמוך לבשר, ודרך כל אדם לחכך עצמו בכל עת שמרגיש איזה נשיכה; והיה מקבל זאת לסגוף, לאנוס את עצמו לבלי לעשות שום חיכוך, לא ביד ולא בגוף ולא בשום איבר. ואמר, שזהו סגוף גדול מאד, כי האדם מונח, והנשיכות מתגברים אז ביותר, והוא אסור לו לזוז בידיו ולא בשום איבר, רק מרגיש כל נשיכה במוח, והוא סגוף גדול מאד. (וכבר שמעתי זאת גם משאר אנשים, שזהו סגוף גדול מאד). והוא זכרונו לברכה עשה הכל, כל מיני סגופים שבעולם, והכל - בתמימות ובאמת, עד שזכה למה שזכה, אשרי לו.

© גם בעניין יסורים, שיש על רוב הצדיקים, ממש לא נשמע ולא נראה בעל יסורין כמותו, ואי אפשר לספר ולבאר. והיה מלא יסורים מבית ומחוץ. ובתחילה, קודם סוף ימיו, היה לו יסורים עצומים ונוראים, אשר לא היו יסורים דוגמתם בעולם. וסיפר, שהיסורים שלו הם בידו; בכל עת שרוצה - הוא מקבלם על עצמו ובאים עליו היסורים הללו, ובעת שרוצה לסלקם - נסתלקים מעליו. ועוצם קושי וכובד היסורים הללו היה בלי שיעור. ואמרו בשמו שאמר, שבשעה שבאו עליו היסורים, מעוצם הפלגת

אפשר לזכות רק על ידי התקרבות אמתית לצדיק אמת שהוא רחמן אמת, היינו שיכול להכניס בכל אדם לפי מדרגתו, דעת אמתית, שזה עיקר הרחמנות שאפשר לרחם ולהיטיב, כמבואר למעלה.

תפילה

(ליקוטי תפילות ב, ז)

♦ ... וזכנו ברחמיך הרבים לקדושת חנוכה, ותעזרנו בכל שנה ושנה שנוכה לפעול בקשנתו ומשאלותנו לטובה ביום הכיפורים הקדוש, שתמחול ותסלח לעוונותינו ולעוונות עמך בית ישראל, ותעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, **סלח נא לעוון העם הזה כגודל חסדך, וכאשר נשאת לעם הזה ממצרים ועד הנה** ושם נאמר: **ויאמר ה' סלחתי כדברך, סלח נא מחל נא כפר נא על כל חטאתנו ועוונותינו** ופשענו שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך מנעורנו עד היום הזה.

♦ חנני אלקים כחסדך כרוב רחמיך מחה פשעי הרב כבסני מעווני ומחטאתי טהרני, הסתר פניך מחטאי וכל עוונותי מחה. ונוכה על ידי המחילה והסליחה של יום הכיפורים לקבל על ידי זה קדושת ימי החנוכה הקדושים, שהם חנוכת הבית, ונוכה להמשיך עלינו בימי החנוכה קדושת הבית המקדש ...

מכתב

(מספר אבי הנחל - מכתב ע"ט)

✍ ב"ה, ב' ניסן תשכ"ו.
לכבוד מחמד עיני, מר ... אשר לגודל גדולת רוממות נשמתו, זכה לכנוס בשערי החכמה והמדע דקדושה, לחפש ולמצוא הצדיק האמת, שהוא שורש נשמת משיח, שמכניע ומבטל הדעת של חכמת הטבע. ומגלה מאיר הדעת של אמונת ההשגחה, למעלה מן הטבע. שלומות וברכות רבות לאורך ימים.

✍ קולות גדולות של שבחים אנוכי שומע בכל העולמות, על שזוכה לקדש את ה' לעיני כל העולם, בכל נסיעותיו ופגישותיו עם מלכי וגדולי האומות, ביאת נשמתך לזה העולם, הייתה רק כדי שתגדל ותפרסם בעולם את שם הצדיק האמת, שבו תלוי הגאולה השלימה. כי הוא בונה קומתה של האמונה עד שישתלם שיעור קומתה בשלמות. שכל באי עולם יראו וידעו, כי ה' הוא האלוקים, השליט ומושל ומנהיג הכל ברצונו: גם העיקר מה שזכית להיות נשיא על ישראל הוא רק לצורך טובת העולם שעל ידי זה יהיה לך כוח ביותר, לשמש את הצדיק האמת שהוא מלך ישראל לדור דור, לגלות ולהודיע בעולם גודל עוצם כוחו וחכמתו הנוראה, שעל ידי זה יבוא העולם לידי תיקונו בשלמות.

רצון וכיסופין

(אוצר היראה - כ"ה)

❖ עיקר ירידת הנשמה לזה העולם העכור והשפל ורחוק מאד מכבודו יתברך הוא רק בשביל שדייקא מחמת עוצם ההתרחקות תזכה להתגבר ברצון חזק ביותר שזה עיקר תכלית השלמות כנ"ל. כמו הבן כל זמן שהוא אצל אביו לא נכר כל כך הרצון והגעגועים אל אביו מאחר שהוא אצלו תמיד. אבל כשנרחק מאביו אזי מתגברים ביותר הרצונות והכסופים והגעגועים לאביו. ועל כן אם יהיה רצונו חזק בקדושה בשלמות בזה העולם הרחוק ביותר בתכלית הרחוק, אזי יזכה על ידי זה ההתרחקות דייקא לתכלית המעלה העליונה היינו להכלל ברצון העליון רצון שברצונות הנ"ל (לקוטי הלכות - הלכות ערב ג' - אות ג').

2018

050-6754970 / 02-5829086 / 050-6741702
תרומות: בכל סניפי הדואר, חשבו"ן 89-2255-7
מכתבים: ת.ד. 27100 ירושלים 91270
שידוכי מצוה: 050-6870043 (13:00-16:00)

הצער והכאב המופלג מאד מאד, היה כמעט יכול לנשך עץ בשניו מעוצם הכאב (כדרך האדם שיש לו יסורים מופלגים, שמעוצם היסורים הוא חורק בשניו; ועליו זכרנו לברכה היו יסורים כבדים וקשים כל-כך, עד שבשעת היסורים היה אפשר, שיחתך עצים בשניו מעוצם הצער). אולם גודל ורובו היסורים הקשים והעצומים, שהיו לו בסוף ימיו שלושה שנים רצופים, היו גדולים וקשים עוד יותר ויותר בכפלי-כפלים, אשר אין לשער ולהעריך כלל. וקצת מזה יבואר במקום אחר, אם ירצה השם, אפס קצתו. ויש עוד הרבה בזה לספר, אך השמטנו הרוב, אפילו מהמעט שאנו יודעים, כי גם זה המעט הוא רב לספר, ולא יספיקו הרבה יריעות, ועוד חזון למועד לבאר יותר, בעזרת השם יתברך.

ארץ ישראל

(אוצר היראה - נ"א)

✧ השפלות הוא בחינת עפר, ועיקר קדושת העפר היא בארץ-ישראל וירושלים, והעיקר בבית-המקדש בנקודת האבן-שתייה, ששם תכלית הענוה והשפלות ושם שער השמים, כי אי אפשר לעלות לשמים שהוא למעלה למעלה כי אם על ידי ענוה ושפלות (לקוטי הלכות - הלכות ערלה א' - אות ו').

עצות

(מספר עצות המבוארות - חנוכה, ד')

♦ כפי שכל אחד זוכה לפעול ביום הכיפורים בבקשת **סלח לנו**, היינו כפי שזוכה לפעול אצל ה' יתברך על מחילת חטאיו ועוונותיו, הן הוא זוכה לקדושת חנוכה.

♦ כי קדושת חנוכה נמשכת מן הסליחה של יום הכיפורים, כי חנוכה מרמז על חנוכת בית המקדש. היינו שעל ידי קיום מצוות נר חנוכה, כמבואר בסעיפים הקודמים, ובפרט כמבואר בסעיף ג', עניין חנוכה, על ידי זה זוכה להמשיך קדושת בית המקדש.

♦ ולזאת זוכים על ידי פעולת סליחה ומחילה של יום כיפור, כמבואר בלקוטי מוהר"ן חלק שני (סימן ז') בתורה **כי מרחמם ינהגם**. ועיקר קדושת בית המקדש שממשיך בחנוכה, היא הזכיה בדעת אמתית לדעת ולהודיע (דברים ד', ל"ט) **כי ה' הוא האלקים**. היינו שידע ויאמין שכל העניינים, שנדמה לו כי נפעלים הם בדרך הטבע, כולם בהשגחתו הפרטית יתברך הם. ורק כדי לנסות את האדם אם יאמין בהשגחה פרטית, הלביש השם יתברך את השגחתו בדרך הטבע, הן בכלל הן בפרט.

♦ וצריך לדעת ולהאמין שהשם יתברך הוא בורא כל העולמות וכל הנבראים, ומנהיג ומושל בהם לבדו; וכל הסיבות, מאורעות והרפתקאות בכלל ובפרט, הכל נפעל בהשגחתו הפרטית, **בלי שום חיוב טבעי כלל**. וצריך לדעת ולהבין ששום נברא אינו יכול לעשות טובה או רעה בלי השגחתו יתברך. כך מבואר בלקוטי הלכות.

♦ על כן, כאשר האדם זקוק לטובה או להנצל מרע, יפנה רק אל ה' יתברך בתפילה ובקשה. **כי מלבדו אין כח שיוכל להושיעו מן הרעה, ומלבדו יתברך אין כח שיוכל להטיב עמו**. ועל ידי הדעת האמתית הזאת נצולים מעוונות, שזה עיקר הרחמנות על ישראל. היינו שעיקר הרחמנות על יהודי הוא שיוזכה לדעת אמתית, לדעת כי ה' הוא האלקים, כמבואר למעלה בסעיף זה. דעת אמתית זאת צריך להכניס **גם בילדים ובתלמידים מדור לדור ולנצח נצחים**, ועל ידי זה זוכים להשגות גדולות ואמתיות, המכונות **מקיפים**.

♦ והשגות אלה הם עיקר שעשועי עולם הבא ולא לו אפשר לזכות על ידי הדלקת שמן הקדוש של נר חנוכה **שמקיימים באמונה**, ביראה ואהבה כראוי. ועל ידי זה גם זוכים לפרנסה קדושה שנמשכת מן הרצון העליון. היינו שזוכים לדעת ולהאמין **שהפרנסה נמשכת ברצונו יתברך** ובהשגחתו הפרטית **שלא על פי טבע**. ועל ידי פרנסה זוכים בעת האכילה לרצון מופלג, היינו לגעגועים וכסופים ללא שיעור אל השם יתברך. וזאת יוכל להבין כל אדם, שלחנוכה כזאת, כמבואר למעלה,